

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroul Permanent
al Parlamentului Republicii Moldova**

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Anexă:

1. Proiectul de lege;
2. Nota informativă.

Deputați în Parlamentul Republicii Moldova

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – La art. 35 alin. (1) din Codul Fiscal al Republicii Moldova nr. 1163/1997, cifra „3000” se substituie cu cifra „6000”, iar cifra „18000” se substituie cu cifra „36000”.

Art. II. – Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489/1999 se modifică după cum urmează:

1. La art. 1, noțiunea „indemnizație pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani” se completează cu următorul text:
„sau reprezentantului legal al copilului persoanei asigurate în cazul decesului persoanei asigurate”;
2. La art. 42 alineatul unic se transformă în alin. (1), iar articolul se completează cu alin. (2) cu următorul cuprins:
„(2) În cazul decesului persoanei asigurate, indemnizația pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani se plătește reprezentantului legal al copilului persoanei asigurate în volumul deplin, în corespundere cu cererea depusă de persoana asigurată.”.

Art. III. – Legea privind prestațiile sociale pentru copii nr. 315/2016 se modifică după cum urmează:

1. La art. 4, după alin. (3) se introduc alin. (3/1) și (3/2) cu următorul cuprins:
„(3¹) Pentru fiecare copil cu vârsta de până la 18 ani se acordă indemnizația lunară de stat pentru copil.

- (3²) Pentru fiecare copil care frecventează învățământul primar, secundar, profesional tehnic secundar se acordă o indemnizație anuală de studii.”;
2. La art. 5, după alin. (1) se introduc alin. (1/1) și (1/2) cu următorul cuprins:
- „(1¹) Indemnizația lunară de stat pentru copil, prevăzută la art. 4 alin. (3¹), se stabilește de către Guvern, însă nu mai puțin de 200 de lei.
- (1²) Indemnizația anuală de studii, prevăzută la art. (4) alin. (3²), se stabilește de către Guvern, însă nu mai puțin de 2000 de lei.”;
3. La art. 6, alineatul unic se transformă în alineatul (1), iar articolul se completează cu următorul text:
- „(2) Indemnizația prevăzută la art. 4 alin. (3²) se plătește cu o lună înainte de începerea anului de studii.”.

Art. IV. – Dispoziții finale și tranzitorii

- (1) Prin derogare de la art. 56 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2021.
- (2) Guvernul, în decurs de 30 de zile, de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a prezentei legi, va adopta actele normative necesare executării acesteia.
- (3) Guvernul va ajusta proiectul legii bugetului de stat pentru anul 2021 și proiectul legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2021 în corespundere cu prevederile prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect de lege este elaborat și înregistrat de către deputații grupului parlamentar PRO MOLDOVA.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Populația este unul dintre elementele de bază ale statului. Corespunzător, fără populație nu poate exista un stat. PRO MOLDOVA consideră o prioritate imperativă politicile pentru încurajarea și sporirea natalității, precum și a îmbunătățirii nivelului de trai al cetățenilor.

Cu regret, astăzi, deși situația demografică este dezastruoasă, iar situația economică a moldovenilor determină înrăutățirea acesteia, guvernarea actuală face dovadă de indiferență și incapacitate de a ameliora lucrurile.

Pentru stat, este vital să urmărească tendințele demografice, iar actualmente, ca niciodată, acestea denotă o problemă gravă – micșorarea drastică a numărului populației, determinată și de emigrarea masivă a cetățenilor în căutarea unui nivel de trai mai bun. Potrivit datelor provizorii prezentate de către Biroul Național de Statistică, în anul 2019, s-au înregistrat 32.022 de nou-născuți și 36.416 de decese, respectiv, rata de natalitate a fost de 12% și rata de mortalitate de 13,7% per 1.000 de persoane.

În același timp, datele statistice arată că se înregistrează tot mai puține căsătorii, iar rata divorțurilor crește. În anul 2019, s-au căsătorit 20.301 de perechi și au divorțat 10.736. Din ultimele studii disponibile, reiese că în cca 12% dintre cazuri, motivul principal al divorțului reprezintă starea financiară precară în familie.

În anul 2019, venitul mediul lunar pentru o persoană din familie constituia:

1. În regiunea nord – 2.507,9 lei;
2. În regiunea centru – 2.530,4 lei;
3. În regiunea sud – 2.356,4 lei;

4. La Chişinău – 4.184 lei.

Totodată, conform datelor BNS, minimul de existență lunar pentru copii în semestrul I din anul 2020 a fost de:

1. Copii în vârstă de până la 1 an – 776,2 lei;
2. Copii în vârstă de 1-6 ani – 1739,5 lei;
3. Copii în vârstă de 7-17 ani – 2261,5 lei.

Astfel, familiile cu 2 copii cu vârsta cuprinsă între 7 și 17 ani au cheltuieli lunare de peste 5.000 de lei pentru strictul necesar pentru copii, pe lângă cheltuielile generale ale familiei.

În același timp, pentru pregătirea unui copil pentru anul de studii, părinții cheltuie între 1.700 și 3.000 de lei.

În loc să sporească protecția și asigurarea cu resurse financiare pentru familiile cu copii, statul le lipsește de venituri. În prezent, în cazul în care o persoană asigurată iese în concediu pentru îngrijirea copilului, dar decedează până la împlinirea vârstei de 3 ani a copilului, statul nu mai achită indemnizația pentru îngrijirea copilului. În aceste cazuri, dacă celălalt părinte nu corespunde cerințelor „persoanei asigurate”, el este nevoit să subziste, fără venituri, având în îngrijire copilul de până la 3 ani.

Este de menționat că, reglementarea în vigoare este absolut inechitabilă și nu corespunde principiului solidarității, deoarece, chiar dacă o persoană asigurată contribuie la bugetul de stat mai mult de 20 de ani, în cazul în care ea decedează, statul nu achită descendentului lui nici partea rămasă din indemnizația pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani.

Reieșind din cele menționate mai sus, în special ținând cont de veniturile medii pe țară, înregistrate de fiecare familie, cheltuielile pentru îngrijirea copiilor reprezintă o povară financiară grea.

Această povară s-a accentuat și mai mult în perioada de pandemie, când situația economică a familiilor a devenit extrem de dificilă.

Toți candidații la alegerile prezidențiale din 1 noiembrie 2020 pretind că înțeleg gravitatea problemei demografice și promit alegătorilor acordarea unor indemnizații lunare sau anuale familiilor cu copii.

Reieșind din cele menționate și analizând datele statistice disponibile, PRO MOLDOVA vine cu prezentul proiect de lege ce, pe termen scurt, are menirea să susțină segmentele populației care au nevoie stringentă de ajutor financiar, iar pe termen mediu și lung – să motiveze populația să renunțe la dorința de a emigra, creându-le condiții bune de trai în Republica Moldova, prin măsuri active ale statului de majorare a ratei natalității și micșorării ratei mortalității.

Prin proiectul în cauză, grupul parlamentar PRO MOLDOVA propune modificarea art. 35 din Codul fiscal, prin dublarea scutirilor la impozitul pe venit pentru persoanele întreținute (copii, rude până la gradul 2) de la 3.000 la 6.000 de lei și de la 18.000 la 36.000 de lei, astfel încât, persoanele care au copii și/sau persoane la întreținere să beneficieze de o scutire dublă pentru fiecare persoană întreținută și să poată folosi veniturile adiționale pentru îmbunătățirea stării financiare a familiei, pentru asigurarea unui trai mai bun familiei sale.

În plus, se propune modificarea art. 1 și a art. 42 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale, prin introducerea reglementării ce permite reprezentantului legal, în cazul decesului persoanei asigurate, să beneficieze de indemnizația pentru creșterea copilului până la 3 ani. Această modificare va permite familiilor, în care întreținătorul a decedat în timpul concediului pentru îngrijirea copilului, să evite situații de lipsă de finanțe pentru întreținerea copiilor.

De asemenea, proiectul în cauză propune, prin modificările la Legea privind prestațiile sociale pentru copii, stabilirea unei indemnizații anuale de studii în cuantumul nu mai mic de 2.000 de lei, care se va plăti beneficiarului cu o lună până la începerea anului de

studii și o indemnizație lunară nu mai mică de 200 de lei pentru fiecare copil până la vârsta de 18 ani.

Atât stabilirea cuantumului exact, cât și procedura de beneficiere de aceste indemnizații se va aproba de către Guvern.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect de lege nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin proiect se propun următoarele modificări:

- se dublează scutirile pentru impozitului pe venit pentru persoanele întreținute de la 3.000 la 6.000 lei și 18.000 la 36.000 lei (modificarea art. 35 alin. (1) din Codul Fiscal);
- se atribuie posibilitatea obținerii de către reprezentantul legal a copilului indemnizația pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani în cazul decesului persoanei asigurate care beneficia de aceasta (modificările la art. 1 și 42 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489/1999);
- se stabilesc suplimentar:
  - a) indemnizație anuală pentru studii în valoare de nu mai puțin de 2.000 de lei pentru copiii care efectuează studii în cadrul învățământului primar, secundar și profesional secundar;
  - b) indemnizație lunară pentru copil în valoare de nu mai puțin de 200 de lei până la atingerea vârstei de 18 ani (modificările art. 4, 5 și 6 din Legea privind prestațiile sociale pentru copii nr. 315/2016).

5. Fundamentarea economică-financiară

Modificările se propune să intre în vigoare la 1 ianuarie 2021, ceea ce presupune că Guvernul va racorda actele normative pertinente la prevederile prezentului proiect de lege.

Din motiv că informația privind persoanele născute, precum și informația privind copiii care-și efectuează studiile în învățământul primar, secundar și profesional secundar nu sunt disponibile public, este imposibil de calculat impactul financiar asupra bugetului. În același timp, este de menționat că sursele pentru plata indemnizației pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani reprezentanților legali, în cazul decesului persoanei asigurate, sunt prevăzute în buget și nu necesită recalculări.

Deputați în Parlamentul Republicii Moldova